

**НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ УКРАЇНИ
“КИЇВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ
імені ІГОРЯ СІКОРСЬКОГО”
ФАКУЛЬТЕТ СОЦІОЛОГІЇ І ПРАВА
кафедра Історії**

назва кафедри

**УКРАЇНА В КОНТЕКСТІ ІСТОРИЧНОГО
РОЗВИТКУ ЄВРОПИ**

(Назва кредитного модуля)

**РОБОЧА ПРОГРАМА
КРЕДИТНОГО МОДУЛЯ**

Рівень вищої освіти першого (бакалаврського) рівня
спеціальність для всіх спеціальностей

Освітня програма для всіх ОПП спеціальностей
(назва)

форма навчання Денна

Ухвалено методичною комісією
факультету соціології і права
(назва факультету, інституту)

Протокол № 2 від 19.06 2019р.

Голова методичної комісії
[Signature] К.Л. Попов
(підпис) (ініціали, прізвище)

Київ 2019

Робоча програма кредитного модуля _____

(назва кредитного модуля)

Україна в контексті історичного розвитку Європи

складена відповідно до програми навчальної дисципліни _____

Україна в контексті історичного розвитку Європи

(назва)

Розробники робочої програми:

зав. каф. історії; проф., д.і.н. ; Костилова Світлана Олександрівна _____

(посада, науковий ступінь, вчене звання, прізвище, ім'я, по батькові)

(підпис)

Ст.викл. каф. історії; к.і.н., Перга Юрій Миколайович _____

(посада, науковий ступінь, вчене звання, ПІБ)

(підпис)

(посада, науковий ступінь, вчене звання, ПІБ)

(підпис)

Робочу програму *затверджено* на засіданні кафедри: Історії

(повна назва кафедри)

Протокол від "22" _____ серпня 2019 року № 10

Завідувач кафедри Історії

(Костилова С.О.)

(підпис)

(прізвище та ініціали)

"22" _____ 05 _____ 2019_ року

1. Опис кредитного модуля

Рівень ВО, спеціальність, освітня програма, форма навчання	Загальні показники	Характеристика кредитного модуля
Рівень ВО <i>перший(бакалаврський)</i>	Назва дисципліни Україна в контексті історичного розвитку Європи	Лекції <u>18</u> год.
Спеціальність Для всіх спеціальностей	Цикл <i>загальної підготовки</i>	Практичні (семінарські) <u>18</u> год.
Освітня програма (ОПП) для всіх ОПП спеціальностей	Статус кредитного модуля (<i>вибірковий</i>)	Лабораторні роботи год.
		Самостійна робота <u>24</u> год., у тому числі на виконання індивідуального завдання <u>0</u> год.
	Семестр <u>1(2)</u>	Індивідуальне завдання
Форма навчання Денна	Кількість кредитів (годин) 2 (60)	Вид та форма семестрового контролю залік; <i>усний / письмовий</i>

Значення кредитного модуля у підготовці фахівця з дисципліни

-процес навчання і підготовки фахівця з усіх спеціальностей та спеціалізацій першого (бакалаврського) рівня вищої освіти ступеня *бакалавра*.

Основою вивчення кредитного модуля є базові знання з всесвітньої історії, історії України та інших гуманітарних дисциплін, набутих в межах загальної середньої освіти.

У процесі засвоєння кредитного модуля визначається історична роль України у європейському просторі. Історія України постає у соціально-економічному, політичному та культурному вимірах у контексті європейської традиції. Підкреслюється особливе значення системи знань про історичне минуле України та її культуру як стратегічного ресурсу у сучасному інформаційному суспільстві в умовах посилення процесів глобалізації. Оволодіння модулем сприяє вихованню молоді в дусі патріотизму, формуванню гармонійно розвинутої та самостійної у власних судженнях та діях особистості.

Міждисциплінарні зв'язки кредитного модуля:

Кредитний модуль викладається в 1-му (2-му) семестрі 1-го курсу навчання з усіх освітніх програм першого (бакалаврського) рівня вищої освіти та не залежить від інших навчальних дисциплін (кредитних модулів) в структурно-логічній схемі освітньої програми.

2. Мета та завдання кредитного модуля

2.1. Метою кредитного модуля є формування у студентів здатностей:

- у відповідності до прописаних здатностей в освітніх програмах спеціальностей та спеціалізацій;
- визначати місце України у загальноєвропейському суспільно-політичному процесі;
- проаналізувати внесок України в історію європейської цивілізації;
- визначати політичні і культурні зв'язки України з країнами Європейського Союзу на сучасному етапі;
- опанувати моделі толерантної поведінки та стратегії конструктивної діяльності в умовах культурних, мовних, релігійних та інших відмінностей між народами, різноманітності світу й людської цивілізації

2.2. Основні завдання кредитного модуля.

Згідно з вимогами програми навчальної дисципліни студенти після засвоєння кредитного модуля мають продемонструвати такі результати навчання:

знання:

- у відповідності до прописаних знань в освітніх програмах спеціальностей та спеціалізацій;
- основних подій і дат українського та європейського історичного минулого;
- особливостей соціально-економічного, політичного і духовного життя України на різних історичних етапах у тісних взаємозв'язках з країнами Європи;
- соціально-економічних та політичних процесів в Україні у порівнянні з європейськими на різних етапах історичного розвитку, історії зв'язків України та європейського світу;
- основних напрямів внутрішньої та зовнішньої політики української держави, інтеграції України до європейських структур.

уміння:

- у відповідності до прописаних умінь в освітніх програмах спеціальностей та спеціалізацій;
- визначати історичну конкретність, своєрідність українського історичного процесу, його місце в європейському історико-суспільному контексті;
- аналізувати суспільно-економічні й політичні процеси в Україні у порівнянні з європейськими країнами на різних етапах історичного розвитку;
- аналізувати й узагальнювати історичний матеріал;
- орієнтуватися в культурному та духовному контекстах сучасного світу

3. Структура кредитного модуля

Назви розділів і тем	Кількість годин					
	Всього	у тому числі				
		Лек-ції	Практичні (семінарські)	Комп' ютерн і практикми	Лабора-торні	СРС
Розділ 1 <u>Давня Європа та епоха середньовіччя</u>						
<i>Вступ.</i> «Україна в контексті історичного розвитку Європи» як навчальна дисципліна, методологія та джерела.	4	2				
<i>Тема 1.</i> Доісторична Європа.						
<i>Тема 2.</i> Епоха античності	6	2	2			2
<i>Тема 3.</i> Народження Європи: політичні та соціально-економічні чинники формування спільного європейського простору (V-IX ст.)	6	2	2			2
<i>Тема 4.</i> Ренесанс і реформація у Європі, їх відлуння на українських землях.	6	2	2			2
Разом за розділом 1	22	8	6			6
Розділ 2. <u>Європа в епоху Нової історії</u>						
<i>Тема 5.</i> Епоха абсолютизму і Просвітництва в Європі	6	2	2			2
<i>Тема 6.</i> Особливості цивілізаційного розвитку України і Європи в XIX ст. Народження націй.	6	2	2			2
Разом за розділом 2	12	4	4			4
Розділ 3. <u>Україна і Європа в епоху Новітньої історії</u>						
<i>Тема 7.</i> Світові війни та післявоєнний світ..	8	2	4			2
<i>Тема 8.</i> Сучасна Україна в процесі загальноєвропейського розвитку	6	2	2			2
Разом за розділом 3	14	4	6			4
Розділ 4. <u>Київський політехнічний інститут в контексті науково-технічного розвитку Європи</u>						
Разом за розділом 4	8	2	2			4
<i>Залік</i>	6		(2)			6
Всього годин	60	18	18			24

4. Лекційні заняття

Перелік дидактичних засобів, що забезпечують навчальний процес:
Конспект лекцій, презентація, макет тощо

№ п	Назва теми лекції та перелік основних питань (перелік дидактичних засобів, завдання на СРС з посиланням на літературу)
1	<p>Україна в контексті історичного розвитку Європи» як навчальна дисципліна: методологія та джерела. Доісторична Європа.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Предмет, завдання і методологічні засади дисципліни. • Періодизація історії України та Європи. • Найдавніші люди на території сучасної Європи: розселення, побут, культура первісних людей на теренах сучасної України. • Суспільна організація давніх людей на протоевропейському континенті <p>Завдання на СРС</p> <p>Держави Стародавнього світу та їх вплив на розвиток українських земель</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Велика грецька колонізація та міста Північного Причорномор'я. 2. Велике переселення народів. 3. Падіння Римської імперії та розквіт Візантії. <p style="text-align: center;">Основна література:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Історія України (соціально-політичні аспекти): навчальний посібник / За ред. Б. П. Ковальського. — У 4-х ч. — Ч. 1. — К. : НТУУ «КПІ», 2003. — 100с.; Ч. II. — К. : НТУУ «КПІ», 2003. — 139 с.; Ч. 3. — К. : НТУУ «КПІ», 2006. — 126 с. 2. Горелов М.Є. Цивілізаційна історія України/ М.Є.Горелов, О.П.Моця, О.О.Рафальський. – К.: ЕксОб, 2005. – 631 с. 3. Балух В.О. Історія античної цивілізації: У 3-х т. — Т. 1. Стародавня Греція: Підручник / В.О.Балух. — Чернівці: Наші книги, 2007. – 656 с. 4. Зубар В.М. Античний світ Північного Причорномор'я: Нариси історичного та соціально-економічного розвитку / В.М. Зубар, Є.А. Ліньова, Н.О. Сон. – К.: Вид-во ім. О.Теліги,, 1999. – 320 с. <p style="text-align: center;">Додаткова література:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Історія України з найдавніших часів до початку ХХ ст. : Навчальний посібник / Керівник авторського колективу В.М. Литвин. – К.: ВПЦ «Київський університет», 2012. – 671 с. 2. Павленко Ю.В. Передісторія давніх Русів у світовому контексті / Ю.В.Павленко. – К.: Фенікс, 1994. – 400 с. 3. Давня історія України: в 3-х томах [Текст] / Голова ред. кол. П.П. Толочко. - К. :Наукова думка. - Том 2 : Скіфо-антична доба / Відповід. ред.С.Д. Крижицький. - 1998. - 496 с. Електронний ресурс [Режим доступу]: http://chtyvo.org.ua/authors/Tolochko_Petro/Davnia_istoriia_Ukrainy_Tom_2_Skif_o-antychna_doba/

№ п	<p align="center">Назва теми лекції та перелік основних питань (перелік дидактичних засобів, завдання на СРС з посиланням на літературу)</p>
2	<p>Епоха античності.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Давньогрецька цивілізація. • Римська цивілізація, формування основ європейського мислення. • Античні міста Північного Причорномор'я. <p>Завдання на СРС Процес державотворення у Західній Європі та становлення держави Київська Русь.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Розвиток Франкського королівства. Священна Римська імперія. 2. Створення державності Київської Русі та її цивілізаційні контакти зі скандинавськими державами та Візантією 3. Християнство раннього середньовіччя у Європі. Хрестові походи. Запровадження християнства у Київській Русі. Церковна схизма 1054 р. 4. Галицько-Волинське князівство як фронтір європейського та азійського цивілізаційних просторів. <p align="center">Основна література:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Терещенко Ю.І. Україна і європейський світ: нарис історії від утворення Старокиївської держави до кінця XVI ст. / Ю.І.Терещенко. – К.: Перун, 1996. – 496 с. 2. Історія України (соціально-політичні аспекти): навчальний посібник / За ред. Б. П. Ковальського. — У 4-х ч. — Ч. 1. — К. : НТУУ «КПІ», 2003. — 100с.; Ч. II. — К. : НТУУ «КПІ», 2003. — 139 с.; Ч. 3. — К. : НТУУ «КПІ», 2006. — 126 с. 3. Горелов М.Є. Цивілізаційна історія України/ М.Є.Горелов, О.П.Моця, О.О.Рафальський. – К.: ЕксОб, 2005. – 631 с. <p align="center">Додаткова література:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Історія України з найдавніших часів до початку XX ст. : Навчальний посібник / Керівник авторського колективу В.М. Литвин. – К.: ВПЦ «Київський університет», 2012. – 671 с. 2. Ігор Шевченко. Україна між Сходом і Заходом: Нариси з історії культури до початку 18 століття / авторизований перекл. Марія Габлевич, наук. ред. Андрій Ясіновський, вид. 2-е, випр. і доповн. – Львів: Видавництво УКУ, 2013. – 289 с.
3	<p>Народження Європи. Раннє середньовіччя.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Політичні, соціально-економічні чинники формування спільного європейського простору (V – IX ст.). • Київська Русь під знаком Візантійської цивілізації. • Криза християнського світу. Великий розкол у Християнстві <p>Завдання на СРС Ранній новий час у Європі та на українських землях</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Утворення і розвиток Речі Посполитої та місце українських земель у цьому

№ п	Назва теми лекції та перелік основних питань (перелік дидактичних засобів, завдання на СРС з посиланням на літературу)
	<p>процесі.</p> <ol style="list-style-type: none"> 2. Реформація та Контрреформація у Європі. 3. Значення Великих географічних відкриттів для Європи та українських земель. <p style="text-align: center;">Основна література:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Терещенко Ю.І. Україна і європейський світ: нарис історії від утворення Старокиївської держави до кінця XVI ст. / Ю.І.Терещенко. – К.: Перун, 1996. – 496 с. 2. Історія України (соціально-політичні аспекти): навчальний посібник / За ред. Б. П. Ковальського. — У 4-х ч. — Ч. 1. — К. : НТУУ «КПІ», 2003. — 100с.; Ч. II. — К. : НТУУ «КПІ», 2003. — 139 с.; Ч. 3. — К. : НТУУ «КПІ», 2006. — 126 с. 3. Горелов М.Є. Цивілізаційна історія України/ М.Є.Горелов, О.П.Моця, О.О.Рафальський. – К.: ЕксОб, 2005. – 631 с. <p style="text-align: center;">Додаткова література:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Історія України з найдавніших часів до початку XX ст. : Навчальний посібник / Керівник авторського колективу В.М. Литвин. – К.: ВПЦ «Київський університет», 2012. – 671 с. 2. Ігор Шевченко. Україна між Сходом і Заходом: Нариси з історії культури до початку 18 століття / авторизований перекл. Марія Габлевич, наук. ред. Андрій Ясіновський, вид. 2-е, випр. і доповн. – Львів: Видавництво УКУ, 2013. – 289 с.
4	<p>Ренесанс і Реформація в Європі, їх відлуння в Україні.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Гуманістична філософія Відродження. Духовний світ людини середньовіччя. • Реформація та Контрреформація в Європі, вплив на українську культуру. • Особливості суспільного устрою України у складі Великого князівства Литовського та Речі Посполитої. <p>Завдання на СРС</p> <p>Національно-визвольна війна під проводом Б.Хмельницького та рецепція козацтва і Гетьманської держави у країнах Західної Європи</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Створення українського козацтва та його роль у геополітичних стратегіях сусідніх держав. 2. Причини та наслідки національно-визвольної війни під проводом Б.Хмельницького для України. 3. Україна у Північній війні. Зовнішня політика І.Мазепи та його договір зі Швецією. <p style="text-align: center;">Основна література:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Терещенко Ю.І. Україна і європейський світ: нарис історії від утворення Старокиївської держави до кінця XVI ст. / Ю.І.Терещенко. – К.: Перун, 1996. – 496 с. 2. Історія України (соціально-політичні аспекти): навчальний посібник / За ред. Б. П. Ковальського. — У 4-х ч. — Ч. 1. — К. : НТУУ «КПІ», 2003. — 100с.; Ч. II. — К. : НТУУ «КПІ», 2003. — 139 с.; Ч. 3. — К. : НТУУ «КПІ», 2006. — 126 с.

№ п	Назва теми лекції та перелік основних питань (перелік дидактичних засобів, завдання на СРС з посиланням на літературу)
	<p>с.</p> <p>3. Горелов М.Є. Цивілізаційна історія України/ М.Є.Горелов, О.П.Моця, О.О.Рафальський. – К.: ЕксОб, 2005. – 631 с.</p> <p style="text-align: center;">Додаткова література:</p> <p>1. Історія України з найдавніших часів до початку ХХ ст. : Навчальний посібник / Керівник авторського колективу В.М. Литвин. – К.: ВПЦ «Київський університет», 2012. – 671 с.</p> <p>2. Україна в Європі: контекст міжнародних відносин / За ред. докт. іст. наук, проф. А.І.Кудряченка. – К.: Фенікс, 2011. – 632 с.</p> <p>3. <u>Історія західних і південних слов'ян (з давніх часів до ХХ ст.) : курс лекцій / за ред. В.І. Ярового. Електронний ресурс [Режим доступу]:</u> http://library.kpi.ua:8991/F?func=find-b&request=000128010&find_code=SYS</p>
5	<p>Епоха абсолютизму і Просвітництва в Європі.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Абсолютизм як соціополітичне явище в Європі. Козацька ера в Україні. • Революції ХVІІ ст., Просвітництво у Європі. • Доба Просвітництва в Україні. Києво-Могилянська академія, її роль в поширенні ідей просвітництва. <p>Завдання на СРС</p> <p>Суспільно-політичний розвиток України та європейських країн у другій половині ХVІІ – ХІХ ст.</p> <p>1. Просвітництво та його вплив на культурний і соціальний розвиток Європейського континенту.</p> <p>2. Французька революція та її нові ідеї для Європи.</p> <p>3. «Весна народів» на українських землях.</p> <p>4. Вплив індустріалізації на зміни в соціальному стані Європейських держав і України.</p> <p style="text-align: center;">Основна література:</p> <p>1. Історія України (соціально-політичні аспекти): навчальний посібник / За ред. Б. П. Ковальського. — У 4-х ч. — Ч. 1. — К. : НТУУ «КПІ», 2003. — 100с.; Ч. II. — К. : НТУУ «КПІ», 2003. — 139 с.; Ч. 3. — К. : НТУУ «КПІ», 2006. — 126 с.</p> <p>2. Горелов М.Є. Цивілізаційна історія України/ М.Є.Горелов, О.П.Моця, О.О.Рафальський. – К.: ЕксОб, 2005. – 631 с.</p> <p style="text-align: center;">Додаткова література:</p> <p>1. Історія України з найдавніших часів до початку ХХ ст. : Навчальний посібник / Керівник авторського колективу В.М. Литвин. – К.: ВПЦ «Київський університет», 2012. – 671 с.</p> <p>2. Ігор Шевченко. Україна між Сходом і Заходом: Нариси з історії культури до початку 18 століття / авторизований перекл. Марія Габлевич, наук. ред. Андрій Ясіновський, вид. 2-е, випр. і доповн. – Львів: Видавництво УКУ, 2013. – 289 с.</p>

№ п	Назва теми лекції та перелік основних питань (перелік дидактичних засобів, завдання на СРС з посиланням на літературу)
6	<p>Особливості цивілізаційного розвитку України і Європи в XIX ст. Народження націй.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Постання індустріального суспільства, українські землі Російської та Австро-Угорської імперій у процесах економічної модернізації Європи. • Постання сучасних націй у Європі. Ідейно-політичні течії в Європі та Україні. • Українські національний рух, національне відродження <p>Завдання на СРС Українські землі як об'єкт геополітики європейських держав у першій половині XX ст.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Геополітичне становище Європи та місце українських земель у планах «Великих держав» напередодні Першої світової війни. 2. Українська революція 1917-1921 рр. в епоху розпаду імперій і утворення нових незалежних держав у Європі. 3. Повоєнна відбудова та «Велика депресія» в країнах Західної Європи. 4. Німецько-радянська війна, українці у військових кампаніях Союзників. <p style="text-align: center;">Основна література:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Історія України XX — поч. XXI століття: навч. посіб. / За заг. ред. В. А. Смолія. — К.: Знання, 2004. — 582 с. 2. Історія України (соціально-політичні аспекти): навчальний посібник / За ред. Б. П. Ковальського. — У 4-х ч. — Ч. 1. — К.: НТУУ «КПІ», 2003. — 100с.; Ч. II. — К.: НТУУ «КПІ», 2003. — 139 с.; Ч. 3. — К.: НТУУ «КПІ», 2006. — 126 с. 3. Горелов М.Є. Цивілізаційна історія України/ М.Є.Горелов, О.П.Моця, О.О.Рафальський. – К.: ЕксОб, 2005. – 631 с. <p style="text-align: center;">Додаткова література:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Наливайко Д.С. Україна очима Заходу / Дмитро Наливайко. – 2-е вид., доп. – К.: Грамота, 2008. – 784 с. 2. Україна в Європі: контекст міжнародних відносин / За ред. докт. іст. наук, проф. А.І.Кудряченка. – К.: Фенікс, 2011. – 632 с. 3. Історія Центрально-Східної Європи: посібник / за ред.Л.Зашкільняка. – Львів: ЛНУ ім. І.Франка, 2001. – 660 с. <p>Баран З. А., Кипаренко Г. М., Мовчан С. П., Швагуляк М. М. Новітня історія країн Західної Європи та Північної Америки. Посібник для студентів історичних і гуманітарних факультетів університетів — Львів: Афіша, 2005 — 288 с.</p> <p>Електронний ресурс [<i>Режим доступу</i>]:</p>
7	<p>Світові війни та післявоєнний світ</p> <ul style="list-style-type: none"> • Перша світова війна та її вплив на європейський континент. • Україна у епіцентрі Другої світової війни. • «Холодна війна». Геополітичне протистояння Заходу і Сходу. • Україна у складі СРСР: модернізація за «залізною завісою» <p>Завдання на СРС</p>

№ п	Назва теми лекції та перелік основних питань (перелік дидактичних засобів, завдання на СРС з посиланням на літературу)
	<p>Політичні процеси на європейському континенті у другій половині ХХ ст.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ялтинсько-потсдамська система міжнародних відносин. Створення ООН та участь України у цьому процесі. 2. Геополітичний розвиток Європи після 1991 р. 3. Освітнє та культурне співробітництво України з Європейськими державами. <p style="text-align: center;">Основна література:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Історія України ХХ — поч. ХХІ століття: навч. посіб. / За заг. ред. В. А. Смолія. — К. : Знання, 2004. — 582 с. 2. Історія України (соціально-політичні аспекти): навчальний посібник / За ред. Б. П. Ковальського. — У 4-х ч. — Ч. 1. — К. : НТУУ «КПІ», 2003. — 100с.; Ч. II. — К. : НТУУ «КПІ», 2003. — 139 с.; Ч. 3. — К. : НТУУ «КПІ», 2006. — 126 с. 3. Горелов М.Є. Цивілізаційна історія України/ М.Є.Горелов, О.П.Моця, О.О.Рафальський. – К.: ЕксОб, 2005. – 631 с. <p style="text-align: center;">Додаткова література:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Наливайко Д.С. Україна очима Заходу / Дмитро Наливайко. – 2-е вид., доп. – К.: Грамота, 2008. – 784 с. 2. Україна в Європі: контекст міжнародних відносин / За ред. докт. іст. наук, проф. А.І.Кудряченка. – К.: Фенікс, 2011. – 632 с. 3. Баран З. А., Кипаренко Г. М., Мовчан С. П., Швагуляк М. М. Новітня історія країн Західної Європи та Північної Америки. Посібник для студентів історичних і гуманітарних факультетів університетів — Львів: Афіша, 2005 — 288 с. Електронний ресурс [Режим доступу]: http://shron1.chtyvo.org.ua/Baran_Zoia/Novitnia_istoriia_krain_Zakhidnoi_Yevropy_t_a_Pivnichnoi_Ameryky_1918-1945_rr.pdf 4. Віднянський С.В. , Мартинов А.Ю. Еволюція зовнішньої політики України (1991-2006 рр.) // Український історичний журнал. - 2006. - № 4. - С. 32-51 Електронний ресурс [Режим доступу]: http://resource.history.org.ua/cgi-bin/eiu/history.exe?&I21DBN=EJRN&P21DBN=EJRN&S21STN=1&S21REF=10&S21FMT=ASP_meta&C21COM=S&S21CNR=20&S21P01=0&S21P02=0&S21COLORTERMS=0&S21P03=IDP=&S21STR=journal_2006_4_32
8	<p>Сучасна Україна в процесі загальноєвропейського розвитку</p> <ul style="list-style-type: none"> • Передумови, етапи європейської інтеграції України. • Інституційна структура, основні правові акти Євросоюзу. • Україна, Європа, глобалізація і сучасний світ <p>Завдання на СРС</p> <p>Європейська інтеграція незалежної України</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Мапа Європи після 1991 р. Визнання України країнами Європи, налагодження дипломатичних відносин, вступ до Ради Європи та інших загальноєвропейських структур. 2. Освітнє та культурне співробітництво України з Європейськими державами.

№ п	Назва теми лекції та перелік основних питань (перелік дидактичних засобів, завдання на СРС з посиланням на літературу)
3.	<p>Початок інтеграції України в ЄС.</p> <p style="text-align: center;">Основна література:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Історія України ХХ — поч. ХХІ століття: навч. посіб. / За заг. ред. В. А. Смолія. — К. : Знання, 2004. — 582 с. 2. Історія України (соціально-політичні аспекти): навчальний посібник / За ред. Б. П. Ковальського. — У 4-х ч. — Ч. 1. — К. : НТУУ «КПІ», 2003. — 100с.; Ч. II. — К. : НТУУ «КПІ», 2003. — 139 с.; Ч. 3. — К. : НТУУ «КПІ», 2006. — 126 с. 3. Горелов М.Є. Цивілізаційна історія України/ М.Є.Горелов, О.П.Моця, О.О.Рафальський. — К.: ЕксОб, 2005. — 631 с. <p style="text-align: center;">Додаткова література:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Наливайко Д.С. Україна очима Заходу / Дмитро Наливайко. — 2-е вид., доп. — К.: Грамота, 2008. — 784 с. 2. Україна в Європі: контекст міжнародних відносин / За ред. докт. іст. наук, проф. А.І.Кудряченка. — К.: Фенікс, 2011. — 632 с. 3. Баран З. А., Кипаренко Г. М., Мовчан С. П., Швагуляк М. М. Новітня історія країн Західної Європи та Північної Америки. Посібник для студентів історичних і гуманітарних факультетів університетів — Львів: Афіша, 2005 — 288 с. Електронний ресурс [Режим доступу]: http://shron1.chtyvo.org.ua/Baran_Zoia/Novitnia_istoriia_krain_Zakhidnoi_Yevropy_t_a_Pivnichnoi_Ameryky_1918-1945_rr.pdf
9	<p>Київська Політехніка в умовах розгортання інформаційного суспільства: виклики нової епохи</p> <ul style="list-style-type: none"> • Реформи освіти і КПІ. Болонський процес. • Видатні науковці та випускники Київської Політехніки. • Міжнародні зв'язки і проекти. <p>Завдання на СРС</p> <p>Київська Політехніка в умовах розгортання інформаційного суспільства: виклики нової епохи</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Інформаційне суспільство як новий етап розвитку суспільства, його ознаки та філософія. 2. Особливості формування інформаційного суспільства в Україні, його правова база. 3. Особливості впровадження концепції безперервної освіти «Освіта протягом всього життя», дистанційного та змішаного навчання в Київській політехніці. 4. Розвиток інформаційно-комунікаційних технологій та інфраструктури електронного врядування в КПІ імені Ігоря Сікорського. <p style="text-align: center;">Основна література:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Всесвітньо відомі вчені – засновники науково-педагогічних шкіл НТУУ "КПІ": Електронний ресурс [режим доступу:] http://kpi.ua/kpi_people 2. История Национального технического университета Украины "Киевский политехнический институт": Електронний ресурс [режим доступу:]

№ п	Назва теми лекції та перелік основних питань (перелік дидактичних засобів, завдання на СРС з посиланням на літературу)
	<p>http://kpi.ua/ru/about/history</p> <p style="text-align: center;">Додаткова література:</p> <p>1. Славетні імена Київського політехнічного інституту / Редкол.: Ільченко М.Ю. (голов. ред.) та ін.; Нац. техн. ун-т України «Київ. політехн. ін-т.» Держ. політехн. музей. — К. : Поліграф. п-во «ЕКМО», 2003. — 127 с.</p> <p>2. Історія КПІ. Електронний ресурс [режим доступу:] http://kpi.ua/almamater</p>

5. Семінарські заняття

Основні завдання циклу семінарських занять:

- Семінарські заняття мають за мету сприяти поглибленому засвоєнню і закріпленню проблемних теоретичних питань навчальної дисципліни; сформуванню у студентів вміння працювати з історичною, суспільно – політичною та навчально-методичною літературою, мовної культури, логічного й художньо-образного мислення, загальної культури особистості з урахуванням спеціальності, обраної студентом, а також навички готувати виступи, формулювати та відстоювати свою позицію, приймати активну участь у дискусії, робити науково обґрунтовані оцінки досягненням минулого та сучасного рівня історико-культурного розвитку; узагальнювати, критично осмислювати та адекватно оцінювати нагромаджений в історії зарубіжний та вітчизняний історико-культурний досвід

№ з/п	Назва теми заняття
1	Держави Стародавнього світу та їх вплив на розвиток українських земель
2	Процес державотворення у Західній Європі та становлення держави Київська Русь
3	Ранній новий час у Європі та на українських землях
4	Національно-визвольна війна під проводом Б.Хмельницького та рецепція козацтва і Гетьманської держави у країнах Західної Європи
5	Суспільно-політичний розвиток України та європейських країн у другій половині XVII – XIX ст
6	Українські землі як об'єкт геополітики європейських держав у першій половині XX ст
7	Політичні процеси на європейському континенті у другій половині XX ст
8	Європейська інтеграція незалежної України
9	Київська Політехніка в умовах розгортання інформаційного суспільства: виклики нової епохи

6. Самостійна робота

Не заплановано

7. Індивідуальні завдання

Не заплановано

8. Контрольні роботи

Не заплановано

9. Рейтингова система оцінювання результатів навчання

Рейтингова система оцінювання результатів навчання студентів додається до РНП в додатку «**Рейтингова система оцінювання результатів навчання**» (Додаток А).

10. Методичні рекомендації

Під час вивчення кредитного модуля рекомендується застосовувати загальнонаукові та спеціально історичні принципи і методи. Це дає можливість студентам засвоїти необхідний обсяг науково-теоретичних знань, що обумовить формування історичної свідомості, засвоєння знань про основні етапи, процеси і події в історії науки і техніки з найдавніших часів до сьогодення, сформує цілісне уявлення про розвиток науки і техніки як історико-культурного явища в контексті основних тенденцій розвитку світу.

Методологічне забезпечення кредитного модуля структуроване у трьох напрямках: 1) лекційна робота; 2) семінарські заняття; 3) самостійне опрацювання матеріалу.

Під час розгляду основних питань лекції рекомендується звернути увагу на історіографічний аналіз літератури, особливо під час висвітлення найбільш дискусійних питань. Під час ознайомлення студентів із різними думками науковців бажано пропонувати їм визначитися з власною позицією щодо проблемних питань з історії науки і техніки.

Структурування лекційного матеріалу має сприяти формуванню такої системи подачі лекції, що передбачає визначення причиново-наслідкових зв'язків між історичними процесами, основних закономірностей, суті й наслідків їх окремих етапів. Також рекомендується при відтворенні закономірностей науково-технічного прогресу визначати його особливості в різних регіонах світу.

Бажано також застосовувати нові навчальні технології, що передбачає використання методів соціальних досліджень, математичної статистики й інших міждисциплінарних методик, щоб студент міг визначитися щодо своєї належності до певної соціальної групи та учасників спільної дії. Врахування цих рекомендацій дає можливість підтримувати сприятливий психологічний клімат під час виробничої або соціальної діяльності.

Аби оптимізувати пізнавальну активність студентів під час опрацювання лекційного матеріалу, бажано застосовувати різноманітні наочності: ілюстративний матеріал, структурно-логічні схеми, хронологічні таблиці, історичні карти та ін.

Для додаткового оцінювання знань студентів на лекціях доцільно проводити експрес-контролі. Експрес-контроль бажано проводити наприкінці лекції, виділяючи на цей вид роботи 5-10 хвилин.

На експрес-контрольні рекомендується виносити проблемні питання дисципліни, сприятливі для узагальнень, аналізу та синтезу історичної, загальногуманітарної й загальнонаукової інформації, формулювання власної позиції студента щодо викладеного матеріалу з метою усвідомлення науково-технічного прогресу як історико-культурного явища.

Стимулюванням творчої та пізнавальної активності студентів під час опанування джерельної бази курсу може бути залучення їх до відвідування музеїв з написанням аналітичного огляду експозиції. З метою практичної реалізації вивченого бажано також запропонувати студентам виготовити наочний матеріал (ілюстрації, схеми, хронологічні таблиці, презентації тощо).

Під час проведення семінарських занять рекомендується організувати дискусії між студентами з проблемних питань курсу, акцентувати на узагальненні й аналізі наукової інформації, формулюванні власної позиції та оцінці викладеного. Також на семінарських заняттях доцільно контролювати рівень опрацювання завдань СРС.

Самостійне опрацювання матеріалу орієнтоване на поглиблене засвоєння окремих питань. Метою цієї роботи є формування у студентів умінь самостійно працювати з історичною літературою, за потреби добувати інформацію з різноманітних першоджерел, використовуючи принципи історизму та об'єктивності, методи аналізу, синтезу, порівняння, узагальнення та систематизації.

Бажано заохочувати студентів до науково-дослідницької роботи та оприлюднення її результатів, зокрема до участі в науково-практичних конференціях — насамперед тій, котру щороку проводить кафедра історії («Україна: історія, культура, пам'ять»).

11. Рекомендована література

11.1. Базова

1. Терещенко Ю.І. Україна і європейський світ: нарис історії від утворення Старокиївської держави до кінця XVI ст. / Ю.І.Терещенко. – К.: Перун, 1996. – 496 с.
2. Горелов М.Є. Цивілізаційна історія України/ М.Є.Горелов, О.П.Моця, О.О.Рафальський. – К.: ЕксОб, 2005. – 631 с.
3. Історія України (соціально-політичні аспекти): навчальний посібник / За ред. Б. П. Ковальського. — У 4-х ч. — Ч. 1. — К. : НТУУ «КПІ», 2003. — 100с.; Ч. II. — К. : НТУУ «КПІ», 2003. — 139 с.; Ч. 3. — К. : НТУУ «КПІ», 2006. — 126 с.
4. Історія України XX — поч. XXI століття: навч. посіб. / За заг. ред. В. А. Смолія. — К. : Знання, 2004. — 582 с.
5. Кузь О. М. Геополітика: конспект лекцій / О. М. Кузь, Д. С Коротков. — Харків : ХНЕУ, 2008. — 180 с.
6. Наливайко Д.С. Очима Заходу. Рецепція України в Західній Європі / Д.С.Наливайко. – К.: Основи, 1998. – 578 с.
7. Всесвітньо відомі вчені – засновники науково-педагогічних шкіл НТУУ "КПІ": Електронний ресурс [режим доступу:] http://kpi.ua/kpi_people

8. Згуровський М.З. Киевские политехники – піонери авіації, космонавтики, ракетостроєння. — 3-е изд., перероб. та допов. — К.: НТУУ «КПІ», 2015. — 338 с.
9. Костилова С.О. Історія КПІ крізь призму інститутської преси. Рік 1929 / Костилова С.О.; М-во освіти і науки, молоді та спорту України, Київ. нац. ун-т України "КПІ", Ф-т соціології та права, Каф. історії. — К. : НТУУ "КПІ" ВПІ ВПК "Політехніка", 2011. — 105 с.
10. Історія Національного технічного університету України "Київський політехнічний інститут": Електронний ресурс [режим доступу:] <http://kpi.ua/ru/about/history>

11.2. Допоміжна

1. Археологія України. Курс лекцій / ред. Залізняк Л. Л. — К. : Либідь, 2005. — 504 С.
2. Балух В.О. Історія античної цивілізації: У 3-х т. — Т. 1. Стародавня Греція: Підручник / В.О.Балух. — Чернівці: Наші книги, 2007. — 656 с.
3. Баран З. А., Кипаренко Г. М., Мовчан С. П., Швагуляк М. М. Новітня історія країн Західної Європи та Північної Америки. Посібник для студентів історичних і гуманітарних факультетів університетів — Львів: Афіша, 2005 — 288 с. http://shron1.chtyvo.org.ua/Baran_Zoia/Novitnia_istoriia_krain_Zakhidnoi_Yevropy_ta_Pivnichnoi_Ameryky_1918-1945_rr.pdf
4. Баран В.Д., Козак Д.Н., Терпиловський Р.В. Походження слов'ян. — К., 1991. http://shron1.chtyvo.org.ua/Baran_Volodymyr/Pokhodzhennia_slovian.pdf
5. Віднянський С.В., Мартинов А.Ю. Еволюція зовнішньої політики України (1991-2006 рр.) // Український історичний журнал. - 2006. - № 4. - С. 32-51 http://resource.history.org.ua/cgi-bin/eiu/history.exe?&I21DBN=EJRN&P21DBN=EJRN&S21STN=1&S21REF=10&S21FMT=ASP_meta&C21COM=S&S21CNR=20&S21P01=0&S21P02=0&S21COLORTERMS=0&S21P03=IDP=&S21STR=journal_2006_4_32
6. Давня історія України [Текст] : в 3 т. / ред. кол. П. П. Толочко [та ін.] ; НАН України, Ін-т археол. - К. : Наукова думка, 1997 . - ISBN 966-00-0009-X. Т. 3 : Слов'яно- Руська доба / Ю. С. Асєєв [та ін.] ; ред. П. П. Толочко. - [Б. м.] : [б.в.], 2000. - 695 с. http://chtyvo.org.ua/authors/Tolochko_Petro/Davnia_istoriia_Ukrainy_Tom_3_Sloviano-ruska_doba/
7. Давня історія України: в 3-х томах [Текст] / Голова ред. кол. П.П. Толочко. - К.: Наукова думка. - ISBN 966-00-0009-X. Том 1: Первісне суспільство / Відповід. ред. В.Н. Станко. - 1997. - 560 с. http://chtyvo.org.ua/authors/Tolochko_Petro/Davnia_istoriia_Ukrainy_Tom_1_Pervisne_suspilstvo/
8. Давня історія України: в 3-х томах [Текст] / Голова ред. кол. П.П. Толочко. - К. : Наукова думка. - ISBN 966-00-0009-X. Том 2 : Скіфо-антична доба / Відповід. ред. С.Д. Крижицький. - 1998. - 496 с. http://chtyvo.org.ua/authors/Tolochko_Petro/Davnia_istoriia_Ukrainy_Tom_2_Skifo-antychna_doba/
9. Зеркалов Д.В. НТУУ «КПІ». Минуле і сьогодення [Електронне видання] Монографія. — К.: «Основа». 2012. — 735 с.

- http://www.zerkalov.kiev.ua/sites/default/files/ntuu_kpi_minule_i_sogodennya_monografiya.pdf
10. Зубар В.М. Античний світ Північного Причорномор'я: Нариси історичного та соціально-економічного розвитку / В.М. Зубар, Є.А. Ліньова, Н.О. Сон. – К.: Вид-во ім. О.Теліги, 1999. – 320 с
 11. Из истории Киевского политехнического института: сборник документов и материалов / сост. Бондаровская Э. М., Горбунова М. И., Куш Е. М.; ред. Лось Ф. Е. — К.: Изд-во Киевского ун-та, 1961. — Т.1: 1898—1917 гг. — 1961. — 387 с
 12. Ігор Шевченко. Україна між Сходом і Заходом: Нариси з історії культури до початку 18 століття / авторизований перекл. Марія Габлевич, наук. ред. Андрій Ясіновський, вид. 2-е, випр. і доповн. – Львів: Видавництво УКУ, 2013. – 289 с.
 13. Історія західних і південних слов'ян (з давніх часів до XX ст.) : курс лекцій / за ред. В.І. Ярового. http://library.kpi.ua:8991/F?func=find-b&request=000128010&find_code=SYS
 14. Історія західних та південних слов'ян у XX ст. Валерій Яровий *Посібник* http://chtyvo.org.ua/authors/Yarovyi_Valerii/Istoria_zakhidnykh_ta_pivdennykh_slovan_u_XX_st/
 15. Історія західноєвропейського середньовіччя. Хрестоматія / Упоряди. М. О. Рудь. – К., 2005. http://library.kpi.ua:8991/F?func=find-b&request=000177562&find_code=SYS
 16. Історія КПП. Електронний ресурс [режим доступу:] <http://kpi.ua/almamater>
 17. Історія України (етносоціальні та державотворчі аспекти): конспект лекцій для студ. усіх спеціальностей та форм навчання / В. Ф. Панібудьласка й ін. — К. : КНУБА, 2007. — 56 с.
 18. Історія України (соціально-політичні аспекти): Хрестоматія / Автор-упорядник С. О. Костилева. — К.: НТУУ «КПІ», 2009. — 338 с.
 19. Історія України з найдавніших часів до початку XX ст. : Навчальний посібник / Керівник авторського колективу В.М. Литвин. – К.: ВПЦ «Київський університет», 2012. – 671 с.
 20. Історія України: Джерельний літопис. – К.: КВІЦ, 2012. – 832 с.
 21. Історія України: Хрестоматія: у 2-х ч. — Вид. 2-ге перероб. і доп. / Упор. С. М. Клапчук (керівник), Б. І. Білик, Ю. А. Горбань та ін. – К.: ІЗМН, 1996. — Ч. 1. — 372 с.; Ч. 2. — 336 с.
 22. Історія Центрально-Східної Європи: посібник / за ред.Л.Зашкільняка. – Львів: ЛНУ ім. І.Франка, 2001. – 660 с.
 23. Калакура Я.С. Українська культура: цивілізаційний вимір / Я.С.Калакура, О.О.Рафальський, М.Ф.Юрій. К.: ІПіЕНД ім. І.Ф.Кураса НАН України, 2015. – 496 с.
 24. Климівський С., Сварник І., Войтович Л., Ващук Д., Блануца А., Черкас Б. Україна: литовська доба 1320-1569. Вид. 2-ге, переробл. / відп. ред. Ю. Ференцева. – К.: ТОВ "Балтія-Друк", 2017. – 176 с.
http://resource.history.org.ua/cgi-bin/eiu/history.exe?&I21DBN=ELIB&P21DBN=ELIB&S21STN=1&S21REF=10&S21FMT=elib_all&C21COM=S&S21CNR=20&S21P01=0&S21P02=0&S21P03=ID=&S21COLORTERMS=0&S21STR=0012932

25. Конституція України: Прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради України 28 черв. 1996 р. Станом на 1 жовтня 2011р. — Х.: Фактор, 2011. — 128 с.
26. Моммзен Т. История Рима
http://www.archaeology.ru/Download/Mommsen/Mommsen_Istoriya_Rima.pdf
27. Наливайко Д.С. Україна очима Заходу / Дмитро Наливайко. — 2-е вид., доп. — К.: Грамота, 2008. — 784 с.
28. Павленко Ю.В. Передісторія давніх Русів у світовому контексті / Ю.В.Павленко. — К.: Фенікс, 1994. — 400 с.
29. Півторак Г. И. Походження українців, росіян, білорусів та їхніх мов. Міфи і правда про трьох братів слов'янських зі «спільної колиски».
<http://litopys.org.ua/pivtorak/pivt.htm>
30. Політична історія України: навчальний посібник / За ред. В. І. Танцюри. — К.: Академія, 2001. — 488 с.
31. Полонська-Василенко Н. Історія України: У 2 т. — Т. 2. Від середини XVII століття до 1923 року. — Вид. 4-те, стереотип. / Полонська-Василенко Н. — К.: Либідь, 2002. — 608 с.
32. Разом на одній землі. Історія України багатокультурна: навч. посіб. / авт. та упоряд.: О. Кісь та ін.; голов. ред. П. Кендзьор. — Львів: ЗУКЦ, 2012. — 332с.
33. Світлична В. В. Історія України: навчальний посібник для студентів неісторичних спеціальностей вищих закладів освіти. — Вид. 2-ге, виправлене і доповнене / Світлична В. В. — К.: Каравела; Львів: Новий Світ: 2000, 2002. — 304 с.
34. Семчишин М. Тисяча років української культури: історичний огляд культурного процесу / Мирослав Семчишин. — 2-е вид. — К.: АТ «Друга рука», МП «Фенікс», 1993. — 550 с.
35. Ставнюк В. Греція в архаїчний період. Утворення античного грецького поліса.
https://www.academia.edu/35435549/%D0%A1%D1%82%D0%B0%D0%B2%D0%BD%D1%8E%D0%BA_%D0%92.%D0%93%D1%80%D0%B5%D1%86%D1%96%D1%8F_%D0%B2_%D0%B0%D1%80%D1%85%D0%B0%D1%97%D1%87%D0%BD%D0%B8%D0%B9_%D0%BF%D0%B5%D1%80%D1%96%D0%BE%D0%B4.%D0%A3%D1%82%D0%B2%D0%BE%D1%80%D0%B5%D0%BD%D0%BD%D1%8F_%D0%B0%D0%BD%D1%82%D0%B8%D1%87%D0%BD%D0%BE%D0%B3%D0%BE_%D0%B3%D1%80%D0%B5%D1%86%D1%8C%D0%BA%D0%BE%D0%B3%D0%BE_%D0%BF%D0%BE%D0%BB%D1%96%D1%81%D0%B0
36. Ставнюк В.В. Становлення афінського поліса. - К.: «Аквілон-Плюс», 2005.—216 с
https://www.academia.edu/34762925/%D0%A1%D1%82%D0%B0%D0%B2%D0%BD%D1%8E%D0%BA_%D0%92.%D0%92.%D0%A1%D1%82%D0%B0%D0%BD%D0%BE%D0%B2%D0%BB%D0%B5%D0%BD%D0%BD%D1%8F_%D0%90%D1%84%D1%96%D0%BD%D1%81%D1%8C%D0%BA%D0%BE%D0%B3%D0%BE_%D0%BF%D0%BE%D0%BB%D1%96%D1%81%D0%B0 Stavniuk V. [The Evolvment of the city-state of Athens.pdf](#)
37. Тойнбі, Арнольд. Дослідження історії. Том 1 / Пер. з англ. В. Шовкуна. — К.: Основи, 1995, с. 46—53, 89—170.
38. Тойнбі, Арнольд. Дослідження історії. Том 2 / Пер. з англ. В. Митрофанова, П. Таращука. — К.: Основи, 1995, с. 146—178.

39. Україна в Європі: контекст міжнародних відносин / За ред. докт. іст. наук, проф. А.І.Кудряченка. – К.: Фенікс, 2011. – 632 с.
40. Україна крізь віки. У 15-ти тт. – Т. 8: Гуржій О. І., Чухліб Т. В. Гетьманська Україна / За заг. ред. В. Смоля. НАН України. Інститут історії України. – К.: Альтернативи, 1999. – 304 с.
http://resource.history.org.ua/cgi-bin/eiu/history.exe?&I21DBN=ELIB&P21DBN=ELIB&S21STN=1&S21REF=10&S21FMT=elib_all&C21COM=S&S21CNR=20&S21P01=0&S21P02=0&S21P03=ID=&S21COLORTERMS=0&S21STR=0005625
41. Українське суспільство на шляху перетворень: західна інтерпретація / За ред. В. Ісаїва. — К.: Академія, 2004. — 362 с.
42. Чухліб Т. В. Гетьмани і монархи: Українська держава в міжнародних відносинах 1648 – 1714 рр. – К., Нью-Йорк: Ін-т історії України НАН України, 2003. – 518 с. http://resource.history.org.ua/cgi-bin/eiu/history.exe?&I21DBN=ELIB&P21DBN=ELIB&S21STN=1&S21REF=10&S21FMT=elib_all&C21COM=S&S21CNR=20&S21P01=0&S21P02=0&S21P03=ID=&S21COLORTERMS=0&S21STR=0001715
43. Фукуяма Ф. Конец истории и последний человек. — М., 2004, с. 1—13.
44. Хантингтон С. Столкновение цивилизаций. — М.: АСТ, 2003, с. 5—35.

12. Інформаційні ресурси

1. Бібліотека українця : <http://teka.ks.ua/>
2. Ізборник : <http://litopys.org.ua/>
3. Інститут історії України Національної академії наук України : <http://www.history.org.ua/>

РЕЙТИНГОВА СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

кредитного модуля

«Україна в контексті історичного розвитку Європи»

першого (бакалаврського) рівня вищої освіти ступеня «бакалавр»

спеціальність Усі спеціальності

Освітня програма ОПП для усіх спеціальностей

(назва)

форма навчання денна

1. Рейтинг студента з кредитного модуля складається з балів, що він отримує за:

- експрес контроль на чотирьох лекціях
- участь в дискусіях з аналітичного огляду матеріала на 9 лекціях
- роботи на восьми семінарських заняттях

2. Критерії нарахування балів.

2.1. експрес контроль на лекціях

Запитання оцінюється з 6,5 балів за такими критеріями:

- «відмінно» – повна відповідь (не менше 90% потрібної інформації), надані відповідні обґрунтування та особистий погляд – 6,5 -6 балів;
- «добре» – достатньо повна відповідь (не менше 75% потрібної інформації), що виконана згідно з вимогами до рівня «умінь», або незначні неточності) – 5 балів;
- «задовільно» – неповна відповідь (не менше 60% потрібної інформації, що виконана згідно з вимогами до «стереотипного» рівня та деякі помилки) – 4 бали;
- «незадовільно» – незадовільна відповідь – 0 балів.

2.2. участь в дискусії з аналітичного огляду лекційного матеріала оцінюється з 2 балів за такими критеріями:

- активна участь в дискусії– 2 бали;
- пасивна участь в дискусії– 1 бал;

2.3. роботи на 8 семінарських заняттях

На кожному семінарі опитується кожен студент. Відповідь студента оцінюється з 7 балів за такими критеріями:

- «відмінно» – повні відповіді (не менше 90% потрібної інформації) – 7 балів;
- «добре» – достатньо повні відповіді (не менше 75% потрібної інформації) або повні відповіді з незначними неточностями – 6-5 балів;
- «задовільно» – неповні відповіді (не менше 60% потрібної інформації) та незначні помилки – 4 бали;
- «незадовільно» – відповіді не відповідає вимогам до «задовільно» – 0 балів.

Штрафні бали за¹:

- 1) відсутність на експрес контролі без поважної причини – 1 бал;
- 2) Не готовність до роботи на семінарському занятті без поважних причин ... – 2 бали

Заохочувальні бали за:

- 1) участь на конференціях / олімпіаді з дисципліни – 8 балів;
- 2) виконання завдань із удосконалення дидактичних матеріалів (складання карт, схем, таблиць, презентацій) з кредитного модуля (не більше одного разу за семестр) – 6 балів;
- 3) відвідування музеїв і використання в роботі над курсом музейного матеріалу (не більше одного разу за семестр) – 6 балів;

Наявність кількості балів не менше 40 є умовою допуску до залікової контрольної роботи.

2.4. Залікова контрольна робота оцінюється із 100 балів. Контрольне завдання цієї роботи складається з двох запитань з переліку, що наданий у додатку до навчальної програми дисципліни.

Кожне запитання оцінюється з 50 балів за такими критеріями:

- «відмінно» – повна відповідь (не менше 90% потрібної інформації), надані відповідні обґрунтування та особистий погляд – 50-45 балів;
- «добре» – достатньо повна відповідь (не менше 75% потрібної інформації), що виконана згідно з вимогами до рівня «умінь», або незначні неточності) – 44-38 балів;
- «задовільно» – неповна відповідь (не менше 60% потрібної інформації, що виконана згідно з вимогами до «стереотипного» рівня та деякі помилки) – 37-30 балів;
- «незадовільно» – незадовільна відповідь – 0 балів.

3. Умовою позитивної першої атестації є отримання не менше 20 балів, другої атестації – отримання не менше 40 балів.

4. Сума рейтингових балів, отриманих студентом протягом семестру переводиться до підсумкової оцінки згідно з таблицею (п.6). Якщо сума балів менша за 60 студент виконує залікову контрольну роботу. У цьому разі сума балів за залікову контрольну роботу переводиться до підсумкової оцінки згідно з таблицею п. 6.

¹ Але не більше 8 балів

5. Студент, який у семестрі отримав більше 60 балів, але бажає підвищити свій результат, може взяти участь у заліковій контрольній роботі. У цьому разі остаточний результат складається із балів, що отримані на заліковій контрольній роботі.

6. Таблиця переведення рейтингових балів до оцінок:

Бали	Оцінка
100...95	Відмінно
94...85	Дуже добре
84...75	Добре
74...65	Задовільно
64...60	Достатньо
Менше 60	Незадовільно
Менше 40	Не допущено